

Pracovníprávní aktuality

(sledované období: 7. 3. 2023 – 3. 4. 2023)

JUDr. Nataša Randlová, Ph.D. / Mgr. Jakub Lejsek

Randl Partners, advokátní kancelář, s.r.o., člen aliance Ius Laboris, www.randls.com

Vyhlášené předpisy

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou o sociálním zabezpečení

Vyhlášeno dne 3. 3. 2023 pod číslem 12/2023 Sb. m. s.

Dnem 1. 3. 2023 vstoupila v platnost nová Smlouva mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou o sociálním zabezpečení, podepsaná dne 18. 5. 2021.

Smlouva nahrazuje dosavadní smluvní úpravu vztahů v oblasti sociálního zabezpečení mezi ČR a Bosnou a Hercegovinou, tj. Úmluvu o sociálním pojištění mezi Československou republikou a Federativní lidovou republikou Jugoslávií, podepsanou dne 22. 5. 1957 (č. 3/1958 Sb.) a Úmluvu o spolupráci na poli sociální politiky mezi Československou republikou a Federativní lidovou republikou Jugoslávií, podepsanou dne 22. 5. 1957 (č. 2/1958 Sb.).

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Mongolskem

Vyhlášeno dne 3. 3. 2023 pod číslem 10/2023 Sb. m. s.

Smlouva o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Mongolskem, podepsaná dne 20. 5. 2019, vstoupila v platnost dne 1. 3. 2023.

Jedná se historicky o první dvoustrannou prezidentskou smlouvu v oblasti sociálního zabezpečení uzavřenou mezi ČR a Mongolskem, která upravuje nároky z důchodového pojištění a posuzování příslušnosti k právním předpisům (příslušnost k pojištění).

Zákon, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 71/2023 Sb. dne 20. 3. 2023

S účinností od 20. 3. 2023 novela zákona o důchodovém pojištění stanovuje, že se při zvýšení důchodů v mimořádném termínu

v červnu 2023 nepoužije postup podle § 67 odst. 10 a 16 zákona o důchodovém pojištění. Procentní výměra se tedy zvýší:

- 2,3 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje, a
- 400 Kč. V případě, že existuje nárok na výplatu více důchodů, zvýší se o tuto částku pouze důchod, který je vyplácen v plné výši.

Novela rovněž dále stanovuje podmínky pro zvýšení důchodů při souběhu důchodu s jiným důchodem nebo s výdělečnou činností.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o výši průměrné hrubé roční mzdy v České republice za rok 2022 pro účely vydávání modrých karet podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 74/2023 Sb. dne 28. 3. 2023

Ministerstvo práce a sociálních věcí prostřednictvím svého sdělení na základě zmocnění v § 182a odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území ČR sděluje, že pro období od 1. 5. 2023 do 30. 4. 2024 **průměrná hrubá roční mzda** na základě průměrné hrubé měsíční mzdy v roce 2022 v České republice činí **484 236 Kč**.

Zákon, kterým se mění zákon č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 75/2023 Sb. dne 30. 3. 2023

Tato novela v oblasti zaměstnanosti zaměstnavatelům přináší novou povinnost hlásit nástup každého zaměstnance, který je cizincem požívajícím dočasné ochrany, do pracovního

poměru či činného na základě dohody o provedení činnosti, jehož zaměstnání je zaměstnáním malého rozsahu, a to bez ohledu na to, zda mu vznikla účast na nemocenském pojištění. Přihlašovat se nově budou také sami zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají pouze osoby, které nejsou účastny na nemocenském pojištění, a neměli povinnost se přihlásit do registru zaměstnavatelů podle zákona o nemocenském pojištění.

Lhůta pro přihlášení činí 8 kalendářních dnů ode dne nástupu zaměstnance s dočasnou ochranou do zaměstnání. Pro zaměstnance splňujícího výše uvedené podmínky, jehož pracovněprávní vztah vznikl před vyhlášením novely, oznamuje zaměstnavatel nástup tohoto zaměstnance do zaměstnání do 30 kalendářních dnů od účinnosti novely. Do 30 kalendářních dnů se musí přihlásit i výše zmíněný zaměstnavatel.

Nařízení vlády, kterým se mění některá nařízení vlády v oblasti nepřijatelnosti žádostí o udělení oprávnění k pobytu na území České republiky podávaných na zastupitelských úřadech v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 79/2023 Sb. dne 30. 3. 2023

Nařízení vlády konkretizuje nepřijatelnost žádosti o oprávnění k pobytu podané ruským či běloruským občanem i na situaci dvojího občanství, a naopak rozšiřuje přijatelnost žádosti o oprávnění k pobytu na území ČR podané na zastupitelském úřadu v Ukrajině – z původní výjimky jen pro účely studia i na účely rodinné, společného soužití rodiny, vědeckého výzkumu, výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci a povolení k trvalému pobytu cizinci s prokázaným českým původem.

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 467/2022 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2023

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 85/2023 Sb. dne 31. 3. 2023

Z důvodu zvýšení průměrné ceny 1 kilowatthodiny byla i ve vyhlášce navýšena průměrná cena za 1 kilowatthodinu z původních 6,00 Kč na 8,20 Kč.

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 54

Stav projednávání: 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2022

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 234

Stav projednávání: 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 9. 2022

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 258

Stav projednávání: 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2023

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 266

Stav projednávání: 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2023

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 289

Stav projednávání: 3. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 9. 2023 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 292

Stav projednávání: 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 7. 2023

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 311

Stav projednávání: 3. čtení

Navrhovaná účinnost: 13. 1. 2023 (s výjimkami)

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů

Sněmovní tisk: 352

Stav projednávání: 2. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů

Sněmovní tisk: 353

Stav projednávání: 2. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce po vyhlášení

Návrh zákona o mimořádném odpuštění penále z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a exekučních nákladů

Sněmovní tisk: 377

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2023

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 387

Stav projednávání: 2. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2023

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Senátní tisk: 64

Stav projednávání: Senát

Původně navrhovaná účinnost: 1. 7. 2023

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Navrhovaná účinnost: 1. dnem druhého kalendářního měsíce po vyhlášení (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2024 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2023

Návrh nařízení vlády o poskytování příspěvku v době částečné práce

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: den následující po dni vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2024

Návrh zákona o hromadném řízení

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 25. 6. 2023

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hromadném řízení

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 25. 6. 2023

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2024

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu

a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb.

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 4. 2023

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 346/2015 Sb., o postupu při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění vojáků, ve znění vyhlášky č. 303/2016 Sb.

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Návrh novely vyhlášky o postupu při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění vojáků je předkládán Ministerstvem obrany za účelem sjednocení právní úpravy s vyhláškou o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, která byla novelizována v prosinci roku 2022.

Novela shodně navrhuje, aby hodnota jednoho bodu v rámci bodového ohodnocení bolesti a ztížení společenského uplatnění činila 1 % průměrné mzdy v národním hospodářství zjištěné za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, v němž vznikla povinnost provádět hodnocení bolesti a ztížení společenského uplatnění (nejednalo by se o paušální částku 250 Kč, jako je tomu doposud).

Dále je rovněž navrhováno rozšíření příloh dané vyhlášky o položky spojené s chronickými onemocněními bederní páteře.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 277/2015 Sb., o postupu při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění vyhlášky č. 225/2016 Sb.

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: dnem následujícím po dni vyhlášení

Návrh vyhlášky Ministerstva vnitra přichází se shodnou úpravou postupu při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění příslušníků bezpečnostních sborů jako v případě postupu při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění vojáků (viz výše).

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 59/2015 Sb., o služebních tarifech a o zvláštním příplatku pro vojáky z povolání, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2023

Návrh nařízení vlády přichází s rozšířením služebních činností uvedených ve III. rizikové skupině, které se týkají vojáků z povolání, kteří jsou vysoce zkušení v oblasti hasebních prací, ale kteří již neprovádějí hasební zásahy, ale realizují praktickou výuku v rezortním výcvikovém zařízení (vojáci – instruktoři). Rozšíření výše zmíněných služebních činností by pro vojáky – instruktory založilo nárok na příplatek ve třetí rizikové skupině.

Státní úřad inspekce práce

Zaměstnavatelé v oblasti pracovněprávních vztahů nejčastěji chybují při odměňování zaměstnanců

SÚIP informoval o zjištěných vyplývajících z kontrolní činnosti v oblasti pracovněprávních vztahů mezi zaměstnavateli a zaměstnanci. V této oblasti v roce 2022 provedly orgány inspekce práce 3920 kontrol, při kterých zjistily celkem 6498 porušení právních předpisů. Zaměstnavatelé nejčastěji porušovali právní předpisy v oblasti odměňování zaměstnanců (2543 porušení), pracovního poměru a dohod konaných mimo pracovní poměr (1 635 porušení), dodržování pracovní doby (819 porušení), poskytování náhrad (776 porušení)

a agenturního zaměstnávání (210 porušení). Souhrnná výše všech 897 udělených pokut činila 24 327 650 Kč.

V roce 2022 bylo podáno celkem 3 079 podnětů ke kontrolám, na jejich základě jich pak bylo provedeno 2 060 (tj. více než polovina z celkového počtu provedených kontrol v roce 2022). Podněty se nejčastěji týkaly oblasti odměňování.

V roce 2023 SÚIP plánuje provést minimálně 3 800 kontrol zaměřených na dodržování povinností stanovených zaměstnavatelům právními předpisy v oblasti pracovněprávních vztahů mezi zaměstnavateli a zaměstnanci.

AKTUÁLNÍ ŠKOLENÍ RANDLS TRAINING

Rozdíly mezi českým a slovenským zákoníkem práce

Dne 15. 5. 2023, od 9.00 do 16.00 hodin | **Lektoři: Mgr. Dušan Nitschneider, JUDr. Bc. Michal Peškar**

Více informací na www.randlstraining.com/skoleni.